

Broj: UP1 03-1-37-2-275-4/25
Sarajevo, 03.10.2025. godine

Na osnovu člana 40. stav (1) tačka a) Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj: 49/06, 76/11 i 89/11) i člana 78. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH“ broj: 32/02, 102/09 i 72/17) u postupku posrednog inspeksijskog nadzora nad radom Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, u predmetu davanja podataka o zdravstvenom stanju državnih službenika trećoj strani, inspektor Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini, *d o n o s i*:

RJEŠENJE

- I Zabranjuje se Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine da bez zakonskog osnova daje drugim kontrolorima nalaze i ocjene zdravstvenog stanja državnih službenika prikupljenih kao dokaz opravdane spriječenosti za rad.
- II Nalaže se Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine da preduzme odgovarajuće mjere za provođenje upravne mjere iz tačke I te da o tome dostavi dokaz Agenciji za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini u roku od 15 dana od dana prijema ovog rješenja.

Образложење

- I Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Agencija) je zaprimila prijavu da je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo) aktom br. 01-50-1-1220-1/25 od 19.06.2025. godine obavijestilo Sud Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud) da usljed spriječenosti za rad svog službenika istom nije uručena lična pošta upućena od Suda.

U prilogu prijave Agencija je zaprimila kopiju navedenog akta Ministarstva, te je uvidom u isti utvrđeno da je u prilogu svog akta Ministarstvo dostavilo Sudu kopiju Nalaza i ocjene godine, izdat od strane Porodične ambulante Miljacka – TOM I.

Uvidom u sadržaj Nalaza i ocjene godine, utvrđeno je da se radi o obrascu, koji pod rednim brojem 1. sadrži rubriku pod nazivom „Dijagnoza i šifra bolesti“.

Inspektor je za potrebe ovog postupka zahtijevao od Ministarstva da dostavi izjašnjenje o pravnom osnovu i svrsi davanja podataka o zdravstvenom stanju svog službenika, te izjašnjenje da li je Ministarstvu dostavljen nalog Suda za davanje podataka o zdravstvenom stanju službenika.

Ministarstvo je dostavilo Izjašnjenje br. 01-13-1-1360-2/25 od 23.07.2025. godine (u daljem tekstu: Izjašnjenje), u kome se između ostalog navodi:

„...Aktom veze, obavijestili ste Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo), da je Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini zaprimila prijavu da je Ministarstvo aktom broj: 01-50-1-1220-1/25 od 19.06.2025. godine obavijestilo Sud Bosne i Hercegovine da usljed spriječenosti za rad svog službenika, istom nije uručena lična pošta upućena od Suda te dostavilo kopiju Nalaza i ocjene godine, te zahtijevali izjašnjenje o pravnom osnovu i svrsi davanja zdravstvenih podataka, izjašnjenje da li je Ministarstvu dostavljen nalog Suda za davanje podataka o

zdravstvenom stanju službenika, kao i dostavljanje drugih informacija i dokaza koji mogu biti relevantni za postupak inspeksijskog nadzora, u roku od 8 dana od dana prijema akta veze.

U vezi sa navedenim obavještavamo vas da je Ministarstvo dostavilo prethodno navedenu obavijest i kopiju navedenog nalaza uz i na osnovu isključivog pismenog zahtjeva i saglasnosti nosioca podataka, odnosno službenika Ministarstva.

Napominjemo da niti jednim zakonom, niti važećim Zakonom o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ br. 49/06, 76/11 i 89/11), niti budućim Zakonom iz 2025. godine, koji će stupiti na snagu u septembru ove godine, nije propisano da se kontrolor može protiviti izričitom zahtjevu nosioca podataka da se njegovi lični podaci obrađuju na odgovarajući način, uključujući i dostavu tih podataka trećoj strani.“

U prilogu Izjašnjenja je dostavljen dokument „Zahtjev/Saglasnost za obradu posebne kategorije ličnih podataka“, koji je potpisao službenik Ministarstva čiji podaci su dostavljeni Sudu. U dokumentu je naznačen Nalaz i ocjena broj:

U provedenom postupku utvrđeno je slijedeće:

Ministarstvo je svojim aktom broj: 01-50-1-1220-1/25 od 19.06.2025. godine dostavilo Sudu kopiju Nalaza i ocjene broj: : sa podacima o dijagnozi i šifri bolesti za svog službenika.

Ministarstvo je kopiju Nalaza i ocjene priložilo kao dokaz da iz opravdanih razloga nije uručilo sudsko pismeno službeniku.

Sud nije prethodno zahtijevao od Ministarstva dostavljanje Nalaza i ocjene sa podacima o šifri i dijagnozi bolesti, kao dokaz da iz opravdanih razloga nije uručeno sudsko pismeno službeniku.

Prijava je osnovana.

II Zakon o zaštiti ličnih podataka (u daljem tekstu: Zakon) u članu 1. stav (1) propisuje: „Cilj ovoga Zakona je da se svim osobama na teritoriju Bosne i Hercegovine, bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, osigurati zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, a posebno pravo na privatnost i zaštitu podataka u pogledu obrade ličnih podataka koji se na njih odnose“.

Nadalje, značenje izraza relevantnih za predmet postupka, propisano je članom 3. Zakona, kako slijedi:

- „**lični podaci** znače bilo koju informaciju koja se odnosi na fizičko lice koje je identifikovano ili se može utvrditi identitet lica;“
- „**nosilac podataka** je fizičko lice čiji se identitet može ustanoviti ili identificirati, neposredno ili posredno, naročito na osnovu jedinstvenog matičnog broja te jednog ili više faktora karakterističnih za fizički, fiziološki, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog lica;
- „**posebna kategorija ličnih podataka** su svi lični podaci koji otkrivaju:
 - a) raso porijeklo, nacionalno ili etničko porijeklo, političko mišljenje ili stranačku pripadnost ili članstvo u sindikatima, religijsko, filozofsko ili drugo uvjerenje, zdravstveno stanje, genetski kod, seksualni život;
 - b) krivične presude;

c) *biometrijske podatke;*

- „*obrada ličnih podataka* podrazumijeva bilo koju radnju ili skup radnji koje se vrše nad podacima, bilo da je automatska ili ne, a posebno prikupljanje, unošenje, organizovanje, pohranjivanje, prerađivanje ili izmjenu, uzimanje, konsultovanje, korištenje, otkrivanje prenosom, širenje ili na drugi način omogućavanje pristupa podacima, svrstavanje ili kombinovanje, blokiranje, brisanje ili uništavanje“;
- „*kontrolor* je svaki javni organ, fizičko ili pravno lice, agencija ili drugi organ koji samostalno ili zajedno s drugim vodi, obrađuje i utvrđuje svrhu i način obrade ličnih podataka na osnovu zakona ili propisa“;
- „*treća strana* je bilo koje fizičko ili pravno lice, javni organ, agencija ili bilo koje drugo tijelo, osim nosioca podataka, kontrolora, obrađivača i ličca koja su pod direktnom nadležnošću kontrolora ili obrađivača, ovlašteni da obrađuju podatke.
- „*saglasnost nosioca podataka*“ je svaka konkretna i svjesna naznaka želje noioca podataka data slobodnom voljom kojom nosilac podataka daje svoj pristanak da se njegovi lični podaci obrađuju.

Shodno navedenim definicijama, Ministarstvo je kontrolor, koji je u prilogu svog akta broj: 01-50-1-1220-1/25 od 19.06.2025. godine dostavilo Nalaz i ocjenu sa šifrom i dijagnozom bolesti, svoga službenika Sudu, kao trećoj strani, u svrhu dokazivanja razloga zbog kojih nije uručio ličnu poštu službeniku.

Službenik Ministarstva, na kojeg se odnose podaci iz Nalaza i mišljenja je nosilac ličnih podataka.

Zakon u članu 4. propisuje:

„*Kontrolor je obavezan da:*

- a) *lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način;*
- b) *lične podatke koje prikuplja za posebne, izričite i zakonite svrhe ne obrađuje na bilo koji način koji nije u skladu s tom svrhom;*
- c) *lične podatke obrađuje samo u mjeri i obimu koji je neophodan za ispunjenje određene svrhe;*
- d) *obrađuje samo autentične i tačne lične podatke, te da ih ažurira kada je to potrebno;*
- e) *lične podatke koji su netačni i nepotpuni, s obzirom na svrhu zbog koje su prikupljeni ili se dalje obrađuju, izbriše ili ispravi;*
- f) *lične podatke obrađuje samo u vremenskom periodu koji je neophodan za ispunjenje svrhe u koju su podaci prikupljeni;*
- g) *lične podatke čuva u formi koja dopušta identificiranje nosioca podataka ne duže nego što je to potrebno za svrhu u koju se podaci prikupljaju ili dalje obrađuju;*
- h) *osigura da se lični podaci koji su prikupljeni u različite svrhe ne objedinjuju ili kombiniraju.“*

Načelo pravičnosti i zakonitosti obrade ličnih podataka propisano u članu 4. stav (1) tačka a) Zakona podrazumijeva obradu ličnih podataka na osnovu saglasnosti nosioca podataka (član 5. Zakona) ili bez saglasnosti, ukoliko je ispunjen jedan od uslova iz člana 6. Zakona.

Cijeneći vrste ličnih podataka (podaci o zdravstvenom stanju) te da je Ministarstvo javni organ, relevantan je član 6. Zakona kojim je propisano pravo na obradu ličnih podataka bez saglasnosti nosioca podataka, koji glasi:

„Kontrolor može obrađivati podatke, bez saglasnosti nosioca podataka, ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

- a) ako vrši obradu ličnih podataka u skladu sa zakonom ili je obrada neophodna da bi se ispunile nadležnosti utvrđene zakonom;*
- b) ako je neophodno da nosilac podataka na vlastiti zahtjev pristupi pregovorima o ugovornom odnosu ili da se ispune obaveze koje su dogovorene s kontrolorom;*
- c) ako je neophodno da se zaštite vitalni interesi nosioca podataka mora se bez odgađanja pribaviti saglasnost nosioca podataka ili se mora prekinuti obrada podataka, a prikupljeni podaci moraju se uništiti;*
- d) ako je obrada ličnih podataka potrebna za ispunjenje zadatka koji se izvršava u javnom interesu;*
- e) ako je neophodna zaštita zakonitih prava i interesa koje ostvaruje kontrolor ili treća strana, i ako ova obrada ličnih podataka nije u suprotnosti s pravom nosioca podatka da zaštiti vlastiti privatni i lični život;*
- f) ako je neophodno za izvršavanje legitimnih aktivnosti političkih stranaka, pokreta, udruženja građana, sindikalnih organizacija i vjerskih zajednica. Osim gdje prevladavaju interesi za osnovna prava i slobode nosioca podataka nad aktivnostima, posebno pravo na privatnost u odnosu na obradu ličnih podataka.“*

Primjenjiv uslov za obradu ličnih podataka u predmetnom slučaju je član 6. stav (1) tačka a) Zakona, koji glasi: „a) ako vrši obradu ličnih podataka u skladu sa zakonom ili je obrada neophodna da bi se ispunile nadležnosti utvrđene zakonom“.

Ozbirom da se postupak odnosi na obradu podataka o zdravstvenom stanju, kao informacija koje spadaju u posebnu kategoriju ličnih podataka, Ministarstvo je dužno da postupa u skladu sa odredbama člana 9. Zakona, koji glasi:

„ **(Obrada posebnih kategorija ličnih podataka)**

(1) *Obrada posebnih kategorija ličnih podataka zabranjena je.*

(2) *Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, obrada posebne kategorije ličnih podataka dozvoljena je ako:*

- a) je nosilac podataka izričito dao saglasnost;*
- b) je obrada neophodna za zaštitu života, zdravlja, imovine i drugih vitalnih interesa nosioca podataka ili drugog lica za koje se saglasnost ne može dobiti, a naročito kada se radi o fizički, mentalno ili pravno nesposobnom licu, ili ako se lice smatra nestalim, ili zbog drugih sličnih razloga;*
- c) je obrada podataka potrebna za izvršavanje obaveze ili posebnih prava kontrolora iz oblasti radnog prava u onoj mjeri u kojoj je ovlašten zakonom;*
- d) se obrada podataka vrši za potrebe preventivne medicine, medicinske dijagnostike, pružanja i upravljanja medicinskim uslugama ako takve podatke obrađuje profesionalno medicinsko lice koje po zakonu ili kodeksu nadležnog organa podliježe obavezi čuvanja profesionalne tajne ili druga lica koja također podliježu obavezi čuvanja tajne;*

e) se obrada podataka vrši u okviru zakonitih aktivnosti ustanove, fondacije, udruženja ili druge neprofitne organizacije s političkim, filozofskim, religioznim ili sindikalnim ciljevima, a pod uslovom da se obrada podataka isključivo odnosi na članove tih organa ili lica koja s njima redovno kontaktiraju u vezi s njihovim ciljevima, pod uslovom da ti podaci ne budu otkriveni trećoj strani bez pristanka nosioca podataka;

f) se vrši obrada podataka koje je nosilac podataka jasno učinio javnim ili je obrada neophodna za pokretanje, provođenje ili odbranu od pravnih zahtjeva;

g) je to od posebnog javnog interesa ili u drugim slučajevima propisanim zakonom. U ovim slučajevima zakon mora sadržavati konkretne odredbe o adekvatnim mehanizmima zaštite. U prijavi je osporena zakonitost davanja podataka o zdravstvenom stanju državnog službenika trećoj strani bez pravnog osnova.“

Dakle, zabranjena je obrada podataka o zdravstvenom stanju službenika, osim u dijelu ovlaštenja koja Ministarstvo ima kao poslodavac shodno članu 9. stav (2) tačka c) Zakona, odnosno da obrađuje podatke potrebne „za izvršavanje obaveze ili posebnih prava kontrolora iz oblasti radnog prava u onoj mjeri u kojoj je ovlašten zakonom.“

Obzirom da je Ministarstvo u predmetnom slučaju obradilo podatke o zdravstvenom stanju službenika u svrhu dokazivanja razloga zbog kojih nije uručilo ličnu poštu službeniku a ne ostvarivanja prava i obaveza iz radnog odnosa, predmetna obrada nije u skladu sa odredbama člana 9. stav (2) Zakona.

U odnosu na postupanje Ministarstva, odnosno davanje ličnih podataka o zdravstvenom stanju službenika Sudu, relevantne su odredbe člana 17. Zakona, kojim je propisano davanje ličnih podataka trećoj strani na sljedeći način:

„(1) Kontrolor podataka ne može dati lične podatke trećoj strani prije nego što o tome obavijesti nosioca podataka. Ako nosilac podataka ne odobri davanje ličnih podataka, oni se ne mogu otkriti trećoj strani osim ako to nije u javnom interesu.

(2) Kontrolor ličnih podataka ovlašten je lične podatke dati na korištenje trećoj strani na osnovu pisanog zahtjeva treće strane ako je to potrebno radi obavljanja poslova u okviru zakonom utvrđene nadležnosti ili ostvarivanja zakonitih interesa treće strane.

(3) Pisani zahtjev mora sadržavati svrhu i pravnu osnovu za korištenje ličnih podataka, te vrste ličnih podataka koji se traže.

(4) Zabranjeno je davanje ličnih podataka na korištenje trećoj strani za čiju obradu, odnosno korištenje nisu ovlašteni prema odredbama čl. 5. i 6. ovog Zakona, te ako je svrha za koju se lični podaci traže na korištenje suprotna odredbi člana 4. ovog Zakona.

(5) Kontrolor podataka vodi posebnu evidenciju o ličnim podacima koji su dati na korištenje trećoj strani i svrsi za koju su lični podaci dati.

(6) Nosilac podataka ne može ostvariti pravo na blokiranje ili uništavanje ličnih podataka ako kontrolor ima obavezu da obradi podatke prema posebnom zakonu ili ako bi time bila narušena prava trećih lica.“

Naime, Zakon u članu 17. stav (2) i (3) propisuje da je kontrolor ličnih podataka ovlašten lične podatke dati na korištenje trećoj strani na osnovu pismenog zahtjeva treće strane, ako je to potrebno radi obavljanja poslova u okviru zakonom utvrđene nadležnosti ili ostvarivanja zakonitih interesa treće strane. Pismeni zahtjev mora sadržavati svrhu i pravni osnov za korištenje ličnih podataka, te vrste ličnih podataka koji se traže.

Dakle, Ministarstvo je u smislu člana 17. Zakona, bilo dužno da cijeni da li eventualno postoji zahtjev Suda kao zahtjev treće strane za davanje ličnih podataka o zdravstvenom stanju službenika. U slučaju da postoji pisani zahtjev Ministarstvo je dužno da utvrdi da li je nadležno i ovlašteno za davanje informacije, te da li pisani zahtjev sadrži pravni osnov, ovlaštenje i valjanu svrhu za korištenje traženih ličnih podataka.

Obzirom da u predmetnom slučaju Sud nije dostavio pisani zahtjev (nalog, naredbu ili drugi akt) za davanje podataka, Ministarstvo je samoinicijativnim postupkom i davanjem podataka o zdravstvenom stanju službenika postupilo suprotno članu 17. Zakona.

III Predmetna obrada ličnih podataka je cijenjena u odnosu na princip iz člana 4. stav (1) tačka b) Zakona koji obavezuje kontrolora da „*lične podatke koje prikuplja za posebne izričite i zakonite svrhe ne obrađuje na bilo koji način koji nije u skladu sa tom svrhom*“

Ministarstvo je poslodavac, kome je službenik dostavio Nalaz i ocjenu zbog pravdanja izostanka sa rada, tj. obavještanja o razlozima privremene spriječenosti za rad. To je posebna i zakonita svrha obrade podataka o zdravstvenom stanju službenika od strane Ministarstva, kao kontrolora podataka. Dakle, obrada ovih ličnih podataka je strogo ograničena u svrhu pravdanja odsustva sa posla zbog privremene spriječenosti za rad. Drugim kontrolorima ovi podaci mogu biti dostavljeni samo u slučaju izričitog pravnog osnova i zakonite svrhe. Teško je zamisliti situaciju da se nalaz i ocjena, obrađena zbog privremene spriječenosti za rad može dostaviti drugom kontroloru, samoinicijativno, u svrhu dokazivanja razloga zbog kojih nije uručena lična pošta službeniku.

Shodno tome, davanje ličnih podataka je izvršeno suprotno svrsi obrade čime je došlo do povrede člana 4. stav (1) tačka b) Zakona.

Potrebno je razmotriti i princip iz člana 4. stav (1) tačka c) Zakona koji obavezuje kontrolore da „*lične podatke obrađuje samo u mjeri i obimu koji je neophodan za ispunjenje određene svrhe*“. Shodno navedenom principu, davanje nalaza i ocjene sa podacima o šifri i dijagnozi bolesti, u svrhu dokazivanja razloga zbog kojih nije uručena lična pošta službeniku, ne ispunjava uslove mjere i obima koji su neophodni za ispunjenje navedene svrhe. Ministarstvo je bilo ovlašteno dostaviti obavijest Sudu da je službenik opravdano odsutan i da mu lična pošta ne može biti uručena, čime bi Ministarstvo iscrpilo obim i mjeru iz člana 4. stav (1) tačka c) Zakona.

U postupku je cijanjeno Izjašnjenje Ministarstva, koje je ukazalo na saglasnost službenika za davanje njegovih podataka o zdravstvenom stanju Sudu.

Uvidom u sadržaj dostavljene „*Saglasnosti*“ utvrđeno je da ista ne sadrži datum davanja, sadržaj potvrđuje da je sačinjena naknadno, nema oznaku da je službeno zaprimljena u Ministarstvu, te se ista zbog navedenih nedostataka ne bi mogla cijeniti kao dokaz u ovom postupku.

Nužno je istaknuti da pravni osnovi za obradu ličnih podataka, uz saglasnost i bez saglasnosti nosioca podataka, nisu propisani tako da se koriste po slobodnoj procjeni i izboru kontrolora. Pravni osnov za obradu ličnih podataka mora biti primjenjiv za pojedinačnog kontrolora, prilagođen njegovoj djelatnosti (ili nadležnosti) i vrsti obrade ličnih podataka, te na takav način i opravdan. Svaka obrada ličnih podataka mora imati zaseban pravni osnov i kontrolor je dužan tokom cijelog procesa obrade ličnih podataka paziti na pravni osnov.

Organi javne vlasti se ne mogu pozivati na saglasnost za obradu ličnih podataka jer između njih i nosilaca ličnih podataka postoji izričita neravnoteža ovlaštenja. Nosilac ličnih podataka se u odnosu prema organu javne vlasti nalazi u neravnopravnom položaju, jer organ javne vlasti ima zakonske ovlasti (instrumente) da prinudno nametne izvršenje svojih zahtjeva ili odluka.

Usljed navedenog, organi javne vlasti se osnivaju zakonom i djeluju na osnovu zakona, tako da je na njih primjenjiv upravo član 6. stav (1) tačka a) Zakona „ako vrši obradu ličnih podataka u skladu sa zakonom ili je obrada neophodna da bi se ispunile nadležnosti utvrđene zakonom“.

Saglasnost kao pravni osnov nije primjenjiv na organe javne vlasti.

Neravnoteža ovlaštenja je posebno izražena u odnosu poslodavac i zaposleni radnik, nezavisno da li je poslodavac organ državne uprave ili privredni subjekt.

U vezi sa navedenim, čak i da dostavljena pisana saglasnost ispunjava formalne uslove, takvom dokumentu ne može biti priznato svojstvo saglasnosti, jer je saglasnost oblik slobodno izražene volje nosioca podataka. Sloboda u izražavanju volje se ogleda u činjenici da se saglasnost daje bez bilo kakvog uticaja, prijete, straha, zablude, prinude ili prevare, što u ovom slučaju nije primjenjivo jer je državni službenik u odnosu zavisnosti prema Ministarstvu.

Usljed svih opisanih razloga dostavljeni dokument ne može biti prihvaćen kao saglasnost u predmetnom slučaju.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, shodno odredbama člana 40. stav (2) tačka a) Zakona i člana 78. Zakona o upravi, riješeno je kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba direktoru Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini u roku od 8 dana od dana prijema istog.

Dostavljeno:

- Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine
Trg Bosne i Hercegovine br. 1
71000 Sarajevo
- u spis predmeta.

